

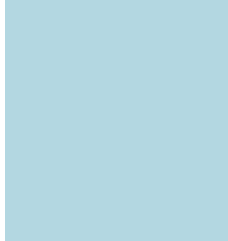
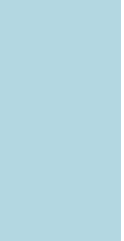
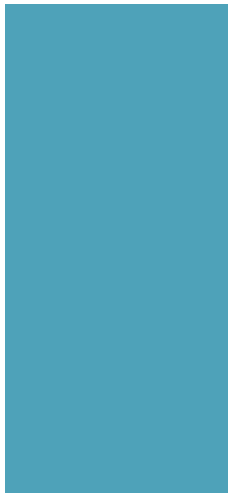
Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA O REVIZIJI UČINKA

Projekti finansirani iz Granta opštinskog učinka za fiskalnu 2019. godinu

Priština, Maj 2021.

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, i o njenom radu odgovara Skupštini Republike Kosova.

Naša misija je da preko kvalitetnih revizija jačamo polaganje odgovornosti u javnoj upravi za efektivno, efikasno i ekonomično korišćenje nacionalnih resursa. Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovisu polaganje odgovornosti javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Ova revizija je izvršena u skladu sa Međunarodno Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR 3000¹) kao i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji učinka izvršeni od strane Nacionalne Kancelarije Revizije su nezavisni, objektivni i verodostojni pregledi koji ocenjuju da li akcije, sistemi, operacije, programi ili organizacije Vlade deluju u skladu sa načelima ekonomičnosti², efikasnosti³ i efektivnosti⁴ i dali ima prostora za poboljšanje.

Generalni Revizor je odlučio o sadržaju izveštaja revizije "Projekti finansirani iz Granta opštinskog učinka" za fiskalnu godinu 2019., u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Vlora Spanca, koja je nadgledala reviziju.

Tim koji je realizovao izveštaj:

Samir Zymberi, *Vođa revizije*

Donjetë Dreshaj, *Vođa tima*

Vjosë Bojku, *Član tima*

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT - Adresa: Lagjja Arbëria, Rr. Ahmet Krasniqi 210, Prishtinë 10000, Kosovë

Tel: +381(0) 38 60 60 04/1011

<http://zka-rks.org>

-
- 1 Standardi i smernice za reviziju performansi zasnovani na ONISA standardima revizije i praktičnom iskustvu
 - 2 Ekonomičnost -Princip ekonomije znači minimiziranje troškova resursa. Korišćeni resursi moraju biti na raspolaganju blagovremeno, u odgovarajućoj količini i kvaliteti i po najpovoljnijoj ceni.
 - 3 Efikasnost-Princip efikasnosti znači maksimalno iskorišćenje dostupnih resursa. Odnosi se na vrstu između uključenih resursa i rezultata datog u pogledu količine, kvalitete i vremena.
 - 4 Efektivnost-Princip efektivnosti podrazumeva postizanje unapred utvrđenih ciljeva i postizanje očekivanih rezultata.

Tabela sadržaja

Izvršni rezime	1
Odgovor strana uključenih u reviziju	2
1.Uvod.....	3
Motiv revizije	5
Ciljevi i pitanja revizije	5
2.Opis oblasti revizije	7
3.Nalazi revizije	9
3.1. Proces određivanja prioriteta projektima u kojima je investirano	10
3.2. Upravljanje projektima u odnosu na zahteve sporazuma	12
3.3. Grant opštinskog učinka i ciljani rezultati	15
3.4. Upoređivanja između izvora finansiranja GOU-a od strane HSIK/DEMOS-a i MLS-a	20
4.Zaključci	21
5.Preporuke.....	22
Prilog 1: Finansijski detalji i trajanje sporazuma o GOU	23
Prilog 2: Kriterijumi, metodologija i delokrug revizije.....	25
Kriterijumi revizije.....	25
Pitanja revizije.....	26
Delokrug revizije	26
Metodologija revizije	26
Prilog 3: Informacije o opštinama korisnicama	27
Prilog 4: Potvrдно pismo	28

Lista skraćenica

UA	Ugovorni organ
DEMOS	Projekat za decentralizaciju i podršku opštinama
HSIK	Švajcarska fondacija na Kosovu HELVETAS
GOU	Grant opštinskog učinka
MLS	Ministarstvo lokalne samouprave
EO	Ekonomski operater
VRK	Vlada Republike Kosovo
SDC	Švajcarska agencija za razvoj i saradnju
SECO	Državni sekretarijat za ekonomske poslove
SIDA	Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju
NKR	Nacionalna kancelarija revizije

Izvršni rezime

Izveštaj o reviziji „Projekti finansirani iz Granta opštinskog učinka“ za 2019. godinu, realizovan je na osnovu sporazuma između Nacionalne kancelarije revizije i Švajcarke agencije za razvoj i saradnju (putem Projekta za decentralizaciju i podršku opštinama). Cilj ove revizije je procena da li su troškovi i upravljanje kapitalnim projektima Granta opštinskog učinka, koji sufinansiraju Švajcarska fondacija na Kosovu/Projekat za decentralizaciju i podršku opštinama, kao i Ministarstvo lokalne samouprave, u skladu sa zahtevima sporazuma i da li su ovi projekti postigli ciljane rezultate.

Opšti cilj Granta opštinskog učinka je podsticanje opština da poboljšaju svoje procese upravljanja, koji, zajedno sa poboljšanim okvirom politike vode ka pružanju boljih usluga građanima. U 2019. godini ovaj grant je koristilo 19 opština, u ukupnom iznosu od 2,754,412 €. Mi smo izvršili reviziju u 6 sledećih opština: Prizren⁵, Glogovac, Vučitrn, Vitina, Štrpce i Obilić ili 912,441 € od iznosa granta. Izbor ovih opština za reviziju je izvršen uzimajući u obzir veličinu opštine, dodeljen iznos iz ovog granta, broj i vrsta projekata, geografsku rasprostranjenost itd.

Revizijom je zaključeno da Grant opštinskog učinka generalno je pomogao opštinama direktno ili indirektno u postizanju strateških ciljeva i postigao jer svoj glavni cilj pružanjem boljih opštinskih usluga građanima.

Opština u kojima je izvršena revizija primenjivale su važeće postupke javnih nabavki, kao što je predviđeno zahtevima ovog granta, počev od uključivanja projekata u plan javnih nabavki, sprovođenje adekvatnih/javnih postupaka javnih nabavki, imenovanje menadžera ugovora, prema važećim zahtevima, dok su dodeljena sredstva potrošena na kapitalne projekte i za ugovorenu namenu. Isto tako, građani su generalno zadovoljni investicijama u zonama gde oni žive i pozdravili si projekte koji su doneli javna dobra. Iako je neke projekte finansirao donator, a neke državni budžet, to nije predstavljalo prepreku za realizaciju projekata⁶.

Međutim, uprkos činjenici da je Grant opštinskog učinka postigao ciljanu namenu, opštine treba da se poboljšaju u nekoliko aspekata upravljanja ovim grantom.

Opštine još uvek nemaju standardni proces prijema od građana, njihovog razmatranja i određivanja prioriteta za investicione potrebe.

Pet od šest opština u kojima je izvršena revizija, nisu postigle da blagovremeno završe projekte. Razlozi ovog kašnjenja se odnose na pokretanje postupaka javnih nabavki sa zakašnjenjem, nepružanje odgovarajućih uslova za rad ekonomskim operaterima i neodgovornost ekonomskih operatera prema ugovoru. Isto tako, postoje nedostaci u procesu ugovaranja, jer je većina ugovora potpisana u poslednjem delu godine. stoga, proces upravljanja ugovorom treba dalje pratiti i jačati kako bi se maksimizirali željeni ciljani rezultati.

5 Opština Prizren je bila predmet revizije i u 2018. godini.

6 Grant opštinskog učinka je sufinansiran od Švajcarske fondacije na Kosovu/Projekat za decentralizaciju i podršku opštinama i Ministarstva lokalne samouprave.

Smatramo da je cilj poboljšanja upravljanja Grantom opštinskog učinka, opštine treba da počinju da dokumentuju korišćen oblik i kriterijume za određivanje prioriteta za kapitalne investicije, kako bi sa dalo prioritet projektima koji su od većeg interesa za građane. Kao reference kako dokumentovati i bodovati kriterijume mogu se koristiti smernice izdate od Ministarstva za finansije.

Pored toga, opštine treba da ojačaju proces upravljanja ovim projektima, počev od blagovremenog pokretanja postupaka javnih nabavki, do završetka projekta u okviru ugovorenog roka. U tom cilju, u Poglavlju 5 smo dali smo pet pojedinačnih preporuka.

Odgovor strana uključenih u reviziju

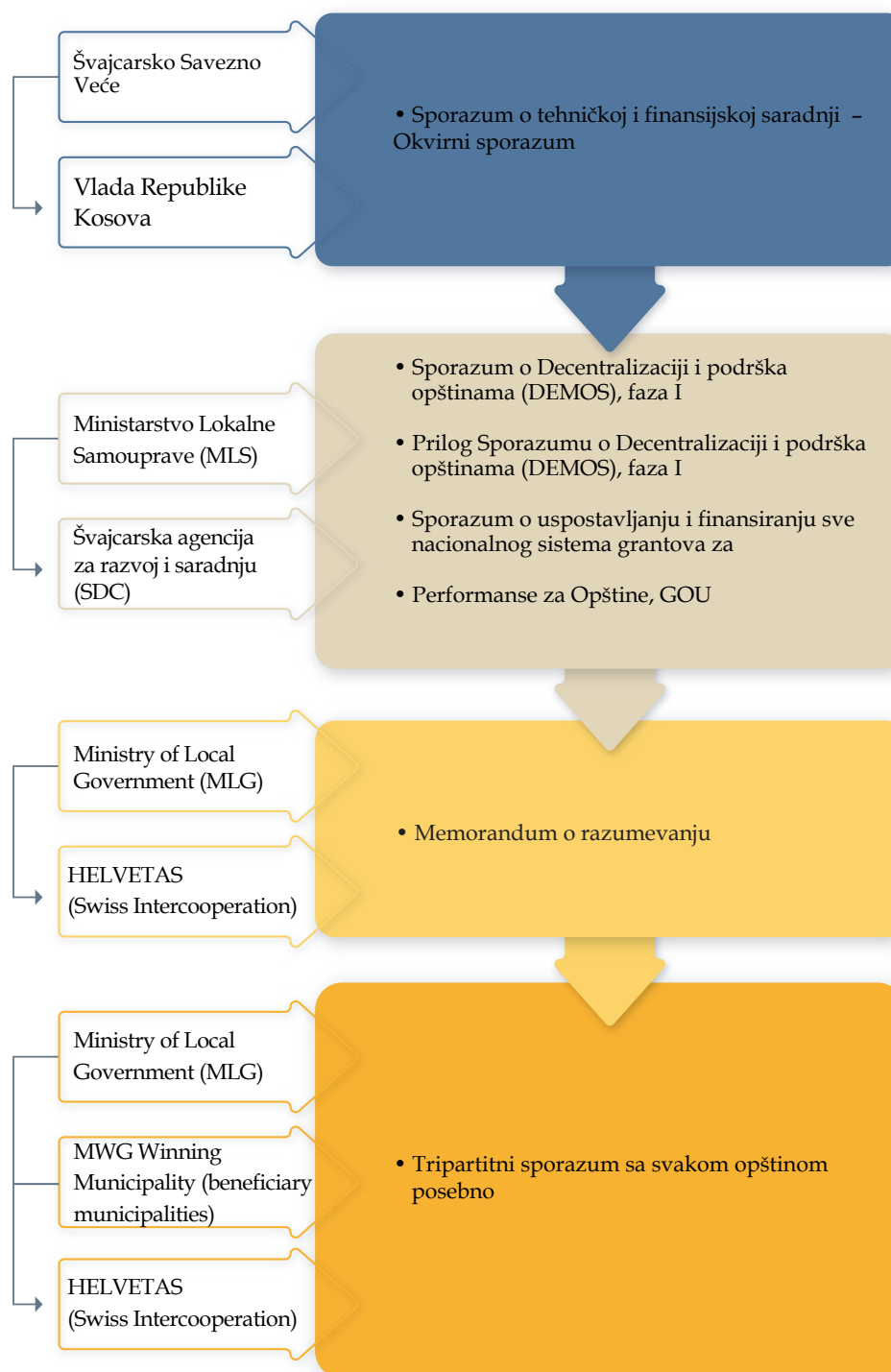
Opštine uključene u reviziju i Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave složile su se sa nalazima i zaključcima revizije i obavezale se da će adresirati date preporuke.

1. Uvod

Vlada Švajcarske, preko HSIK/DEMOS-a zaključila je ugovor sa Nacionalnom kancelarijom revizije za sprovođenje ove revizije, kako bi stekla razumna uverenja da je Grant opštinskog učinka (GOU) služio cilju zbog kojeg je dodeljen. Opšti cilj GOU-a je podsticanje opština da poboljšaju proces upravljanja, koji, zajedno sa poboljšanim okvirom politike vode ka pružanju boljih usluga građanima.

Osnova za početak saradnje između vlade Švajcarske i vlade Kosova je ukupno sedam sporazuma, uključujući i njihove anekse. Prvi sporazum je potpisan 2010. godine, zatim slede drugi sporazumi koji su predstavljeni u donjem dijagramu, koji produbljuju saradnju između dve vlade, uključujući odgovorne aktere i preciziranjem procesa i načina upravljanja ovim grantom. U sledećem dijagramu su prikazani relevantni akteri i sporazumi ove saradnje. Detalji sporazuma si prikazani u *Prilogu 1*.

Dijagram 1: Zainteresovane strane i sporazumi o saradnji između vlade Švajcarske i vlade Kosova:

U 2017. godini, MLS i SDC su se složili da uspostave i finansiraju nacionalni sistem za Grant opštinskog učinka (GOU). Za period 2018-2021, GOU je imao na raspolaganju ukupan budžet od devet (9) miliona evra. Dok, u 2019. godini vlada Švedske preko SIDA (Swedish International Development Cooperation), odlučila da se pridružuje ovom grantu sa 504,413 evra. Sve opštine Kosova (38) imaju pravo da podnose prijave za ovaj grant.

Korisnici ovog granta za 2019. godinu bile su 19 opština, u ukupnom iznosu od 2,754,412 €. Vlada Švajcarske zajedno sa vladom Švedske investirale su u 12 opština: Vučitrn, Istok, Podujevo, Štimlje, Skenderaj, Glogovac, Junik, Južna Mitrovica, Prizren, Peć, Severna Mitrovica i Novo Brdo, dok je MLS investiralo u sedam opština: Vitina, Obilić, Štrpce, Gnjilane, Kačanik, Lipljan i Elez Han.

Izbor opština i projekata za reviziju uključio je dva izvora finansiranja (MLS i SDC)⁷ ia na osnovu drugih specifičnosti, prema stručnoj analizi i proceni. Mi smo izvršili reviziju u 6 opština: Glogovac, Prizren i Vučitrn koje su finansirane od strane KSIK/DEMOS, u ukupnom iznosu od 671,950 €; Obilić, Štrpce i Vitina u ukupnom iznosu od 241,391 € ili 33% iznosa dodeljenog granta.

Motiv revizije

U 2018. godini je NKR izvršila reviziju učinka za Grantove opštinskog učinka, čiji je delokrug bili samo projekti koji su finansirani od strane HSIK/DEMOS.a. U odnosu na prošlu godinu, ove godine deo revizije su i grantovi koji su finansirani od strane MLS-a.

GOU je važan u smislu vrednosti i cilja. Dodeljena vrednost za projekte koji će biti finansirani od GOU-a za četiri (4) godine je deve (9) miliona evra, odnosno prosečno 2.5 miliona evra godišnje. U 2019. godini ulaskom u sufinansiranje SIDA, vrednost GOU-a je povećana na 2.75 miliona evra. Cilj GOU-a je da doprinese povećanju opštinskog učinka, stoga revizija finansiranih projekata iz GOU-a pruža mogućnosti da se procenjuje ovaj učinak.

Dok je GOU namenjen svim građanima relevantne opštine, oni imaju pravo da znaju gde i kako su potrošena sredstva GOU-a. Stoga, NKR revizijom ovih projekata ima za cilj da pruža opšti pregled za donatore i građane, kako se troše sredstva GOU-a.

Štaviše, revizija za GOU iz 2018. godine, istakla je neke slabosti u procesu javnih nabavki, počev od planiranja, sprovođenje postupaka i upravljanje ugovorom. Isto tako, slabosti su identifikovane i u određivanju prioriteta projektima u kojima je investirano. Ovi elementi su ojačali naš motiv da i ove godine nastavljamo sa revizijom GOU-a.

Ciljevi i pitanja revizije

Cilj ove revizije je da proceni da li su troškovi i upravljanje projektima koji se finansiraju iz Granta opštinskog učinka, u skladu sa zahtevima sporazuma i da li su ovi projekti ostvarili ciljane rezultate.

Ovom revizijom želimo da pružamo relevantne preporuke opštinskom nivou i drugim zainteresovanim stranama u cilju poboljšanja upravljanja kapitalnim projektima iz Granta opštinskog učinka, koje sufinansiraju KSIK/DEMOS i MLS, za poboljšanje njihovog pristupa izveštaju sa donacijama i način njihovog investiranja.

⁷ Detalji opština/projekata su prikazani u prilogu 2 ovog izveštaja.

Pitanja revizije

I. Da li su finansirani projekti deo prioriteta koji su utvrđeni u opštinskim strategijama/ciljevima?

II. Da li se projektima upravljalo u skladu sa zahtevima sporazuma?

1. Da li su investicije realizovane sredstvima granta bile samo za odobrene projekte?
2. U kojoj meri su opštine poštovale postupke javnih nabavki?
3. Da li je proces upravljanja ugovorom u skladu sa zakonskim zahtevima/kriterijumima?

III. Da li su kroz grantove opštinskog učinka ostvareni očekivani rezultati?

1. Da li su građani stekli korist od realizovanih projekata?

Delokrug revizije

Revizija iz 2019. godine obuhvatila je 6 opština (Glogovac, Obilić, Prizren⁸, Štrpce, Vitina, i Vučitrn) i u svakoj opštini smo obuhvatili po jedan projekat.

Tabela 1: Revidirani projekti i izvori njihovog finansiranja

Opštine	HSIK/DEMOS (€)	MLS (€)	Opština (€)
Glogovac	183,439		2,361
Obilić		74,354	12,916
Prizren	302,096		733,306
Štrpce		37,516	4,360
Vitina		129,521	83,221
Vučitrn	185,515		105,000
Ukupno	671,050	241,391	941,164

Izbor opština i projekata za reviziju je zasnovan na preliminarne analize i stručnoj proceni. Zasnivali smo se na veličinu opštine (u teritorijalnom aspektu i broj stanovnika), iznos GOU-a koji je dodeljen opštini, troškove, broj i vrstu projekata, geografsku rasprostranjenost, itd.

Vremenski period uključuje grant koji je odeljen za 2019. godinu. Izvršena je revizija procesa od zahteva, uključivanja projekta u plan javnih nabavki, tenderskih postupaka, dodele ugovora do prijema projekta.

Za informacije o opštinama korisnicama, projektima u kojima je investirano i metodologiji revizije vidite priloge 2 i 3.

⁸ Opština Prizren bila je predmet revizije i u 2018. godini.

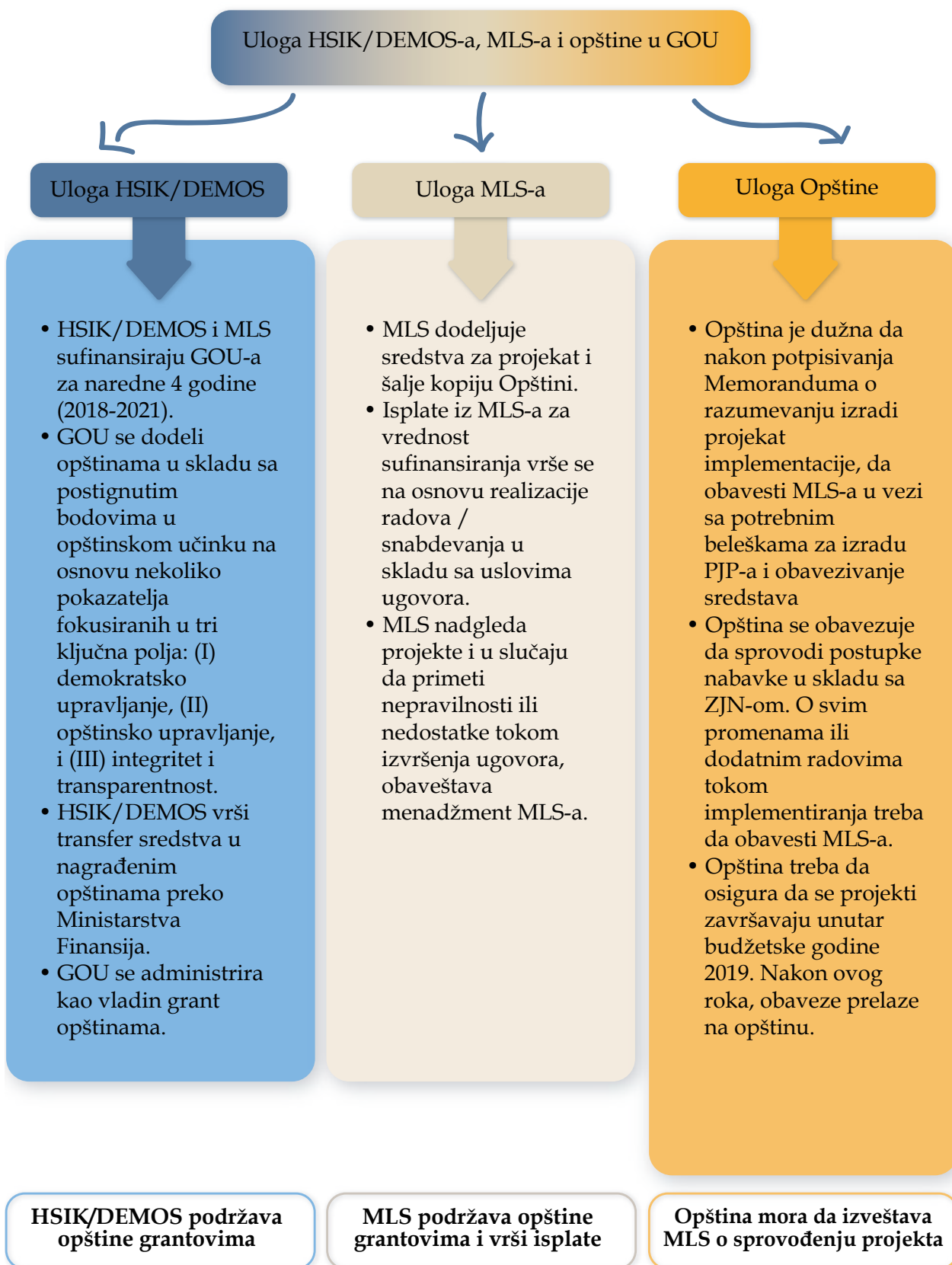
2. Opis oblasti revizije

Grant učinka podrazumeva proces u kojem opštine dobijaju finansijska sredstva na osnovu svog učinka u odabranim oblastima. Minimalni zahtevi koje opštine moraju da ispune da bi se kvalifikovale za GOU su: zdravo finansijsko upravljanje i troškovi da budu veći od 75% budžeta za kapitalne investicije. GOU biće sufinansiran od Vlade Republike Kosovo (van budžetskih sredstava izdvojenih za MLS) i SDC-a.

GOU se dodeljuje opštinama u skladu sa postignutim bodovima u opštinskom učinku na osnovu niza pokazatelja usmerenih na tri glavne oblasti: demokratsko upravljanje, opštinsko upravljanje i integritet i transparentnost.

Za troškove GOU-a, primenjuju se sva postojeća vladina pravila (koja se sprovode za kapitalne investicije u okviru opšteg granta) u pogledu korišćenja granta, planiranja granta, kao i izveštavanja i odgovornosti. Opštine koriste lokalne tenderske postupke, ugovaranje, upravljanje ugovorom i tehnički prijem. Opštine bi trebalo da koriste grant za kapitalne investicije u skladu sa svojim prioritetima i potrebama, u skladu sa kosovskim zakonodavstvom.

Što se tiče procesa dodele GOU-a, HSIK i MLS primenjuju isti postupak, a to je procena opština na osnovu ispunjavanja 27 kriterijuma. Dok, što se tiče uloga u upravljanju grantom postoje nekoliko promena koje su prikazane u sledećem grafikonu:

Grafikon 1: Uloga HSIK/DEMOS-a, MLS-ai i opština u procesu upravljanja GOU-om:

3. Nalazi revizije

U ovo poglavlju si prikazani nalazi revizije koji predstavljaju aktivnosti odgovornih strana kako bi obezbedile da su troškovi i upravljanje kapitalnim projektima, koji su finansirani iz Granta opštinskog učinka., u skladu sa zahtevima sporazuma i da su ovi projekti ostvarili ciljane rezultate.

Rezultati revizije su strukturirani u četiri dela koji se odnose na pitanja revizije:

Prvi deo pokriva:

- *Planiranje projekata od strane opština u kojima je izvršena revizija, i proces određivanja prioriteta u kojima je investirano.*

Ovaj deo je prikazan u poglavlju 3.1 koji je rezultirao jednim nalazom revizije.

Drugo deo pokriva:

- *Upravljanje projektima prema zahtevima sporazuma, aspekti sprovođenja postupaka javnih nabavki i upravljanja ugovorom i prijem radova/robe.*

Ovaj deo je prikazan u poglavlju 3.2 koji je rezultirao dvama nalazima.

Treći deo pokriva:

- *Rezultati postignuti pomoću ovih investicija, koliko su korisni ovi projekti za građane. Ovaj deo pokriva intervjuisanje korisnika/građana ovih investicija i izvlačenje rezultata iz ovih intervjua. Glavni akteri i u ovom delu su opština u kojima je izvršena revizija zajedno sa ispitanicima na terenu.*

Četvrti deo pokriva:

- *Upoređivanje procesa prema izvorima finansiranja GOU-a od strane HSIK/DEMOS-a i MLS-a.*

Ovaj deo obuhvata samo jedan pregled razlika u načinu finansiranja projekata od strane HSIK/DEMOS-a u odnosu na projekte MLS-a, stoga u ovom delu nisu prikazani nalazi i nema preporuka.

Nalazi su prikazani rednim brojevima i sastoje se od istog broja preporuka u poglavlju 5.

3.1. Proces određivanja prioriteta projektima u kojima je investirano

Da bi opština pružala odgovarajuće usluge građanima, treba obezbediti da su ciljevi postavljeni u strateškim i godišnjim planovima, i takođe treba da budu dokumentovani u skladu sa kriterijumima i kategorijama: strateškim, operativnim, finansijskim i usklađenošću. Od šest opština u kojima je izvršena revizija, pet od njih nemaju pisane kriterijume za način određivanja prioriteta projektima za kapitalne investicije, ali svaka opština ima svoju praksu.

1. Nedostatak dokumentovanja određivanja prioriteta projektima

Uočili smo da svaka opština u kojoj je izvršena revizija ima svoj način određivanja prioriteta projektima i nisu dovoljno dokumentovale ovaj proces, to je potvrđeno/ objašnjeno i od strane relevantnih opštinskih službenika.

Nedostatak dokumentovanja određivanja prioriteta potiče kao rezultat nepostojanja standardne procedure za utvrđivanje/bodovanje težine kriterijuma za kapitalne investicije. Međutim, bez obzira na to što opštine nemaju standardne procedure definisanja kriterijuma u određivanju prioriteta kapitalnim investicijama, svaka opština u kojoj je izvršena revizija koristi različite dokumente za odražavanje projekata, kao u nastavku:

Opština Glogovac – za određivanje prioriteta koristi opštinsku strategiju za investicije.

Opština Obilić – projekti u kojima se investira zasnovani su na socijalno-ekonomskoj strategiji, opštinski budžet, plan rada relevantne direkcije, javnim raspravama, broj stanovnika u selima/naseljima, itd.

Opština Prizren – odlučuje o projektima u kojima investira na osnovu budžetskih planiranja i opštinskog Srednjoročnog okvira rashoda.

Opština Vitina – javnim raspravama sa građanima, sastancima predsednika sa građanima, opštinskim razvojnim planom i urbanističkim razvojnim planom.

Opština Vučitrn – je investirala u konkretnom projektu (rekonstrukcija javnih površina) jer je u 2018. godini opština bila rangirana na niskoj stopi Sistema upravljanja opštinskim učinkom kod izgradnje javnih površina, stoga je to prema opštinskim službenicima jer je upravo ovaj projekat realizovan u 2019. godini.

Dok, **Opština Štrpce** koristi pisane kriterijume u slučajevima određivanja prioriteta kapitalnih projekata, na početku svake godine priprema dve liste projekata za kapitalne investicije, jedna je izrađena u skladu sa opštinskim budžetom i druga lista kapitalnih projekata se izrađuje u cilju sufinansiranja sa donatorima. Opština koristi niz kriterijuma koje postavlja u matrici, gde se svaki kriterijum boduje i projekat koji prikuplja najviše bodova bira se za investiranje. Predviđeni projekti za sufinansiranje sa donatorima postavlja i u planu javnih nabavki.

Mi smo uporedili dokumente svake opštine u kojima su identifikovali kapitalne projekte, kako bi odražavali investicionu osnovu za svaki revidirani projekat.

Tabela 1. Revidirani projekti u opštinskim planskim dokumentima

Opština	Naziv projekta	Opštinska strategija za razvoj	Zakon o budžetu	Plan javnih nabavki	Lista potpisanih ugovora
Glogovac	„Izgradnja kolektora za sakupljanje otpadnih voda u opštini Glogovac“	Da	Da	Da	Da
Obilić	Javna rasveta od škole „P. Sotiri – Stari Obilić do raskrsnice puta Zahir Pajaziti – Kadri Pllana“	Ne	Da	Da	Da
Prizren	„Nabavka medicinske opreme za potrebe GCPM-a“	Da	Da	Da	Da
Štrpce	„Uređenje kanala i trotoara u Brezovici – opština Štrpce“	Da	Da	Da	Da
Vitina	„Renoviranje zgrade opštine Vitina“	Ne	Da	Da	Da
Vučitrn	„Rekonstrukcija javnih površina u trgovima i/ili označenim mestima u tehničkoj dokumentaciji i specifikaciji ponude“	Ne	Da	Da	Da

Pored činjenice da pet (5) opština u kojima je izvršena revizija nemaju standardne procedure određivanja prioriteta kapitalnih projekata, tri (3) od njih nisu obuhvatile realizovane projekte ni u strateškim ciljevima. Prema relevantnim opštinskim službenicima to se desilo iz sledećih razloga:

Opština Obilić - u „Strategiji za lokalni socijalno-ekonomski razvoj 2017-2021“ nije planiran poseban projekat jer su svi predviđeni projekti u ovoj strategiji završeni opštinskim budžetom.

Opština Vitina - „Razvojni plan opštine Vitina i Klokot 2010-2020“ nije predvideo projekat „Renoviranje zgrade opštine Vitina“, međutim prema službenicima potreba za poboljšanjem uslova za rad u opštinskim institucijama opravdava uložene investicije.

Opština Vučitrn - nije imala strateški dokument koji obuhvata 2019. godinu. Raniji strateški plan je završen 2019. godine i novi strateški plan nije realizovan/izrađen jer nisu uspeli postupci javnih nabavki za ugovaranje Ekonomskog operatera (EO) za izradu strategije. U 2020. godini je potpisan ugovor o izradi nove strategije.

Nedostatak unapred definisanih projekata za određivanje prioriteta kapitalnih projekata uticalo je da opštine u kojima je izvršena revizija koriste svoje prakse na koje ponekad utiču trenutne okolnosti u šta se investira i tako se rizikuje projekat da ne bude sveobuhvatan i da se građanima ne pruža prilika optimalne koristi. Neuključivanje projekata u strateškim dokumentima uticalo je na to da opštine investiraju u projektima, čiji su planovi urađeni na godišnjim osnovama i kao rezultat toga nije urađeno dokumentovanje realne procene potreba kako bi se poboljšale usluge građanima u dugoročnom periodu.

3.2. Upravljanje projektima u odnosu na zahteve sporazuma

Prema zahtevima GOU-a, opštine treba da dobijeni grant potroše samo na kapitalne projekte koji su prethodno odobreni i projekte koji treba da se završe tokom 2019. godine. Isto tako, opštine treba da poštuju postupke javnih nabavki na Kosovu.

Sve opštine u kojima je izvršena revizija, poštovale su relevantne postupke javnih nabavki, međutim pet od šest revidiranih projekata nije završeno na vreme. Pet projekata koji imaju kašnjenje u realizaciji, uglavnom su iz razloga potpisivanja ugovor u poslednjem delu godine. u ovim slučajevima, nisu preduzimale odgovarajuće radnje i kao rezultat toga, građani nisu blagovremeno iskoristili projekte, nekažnjavanjem EO-a koji nisu štedeli opštinski budžet.

2. *Projekti u kojima je investirano bili su odobreni unapred*

Jedan od minimalnih uslova koji opštine treba da ispune kako bi postale korisnice granta, je trilateralni ugovor između opštine, MLS-a i HELVETAS Swiss Intercooperation. Ovaj sporazum je potpisan u proleće 2018. godine. Isto tako, opštine treba da imaju sporazume o sufinansiranju posebnih projekata i projekti treba da budu obuhvaćeni Zakonom o budžetu za 2019. godinu, kako bi investicije bile za unapred odobrene i planirane projekte.

Procena opštinskog učinka je izvršena u avgustu 2018. godine, i u januaru 2019. godine opštine su obavestene o iznosu finansiranja od strane DEMOS-a i MLS-a. Nakon ovog obavještenja i dogovora sa opštinama koji će projekti biti sufinansirani, istog meseca su potpisani posebni ugovori o projektima i iznosima sa svakom opštinom korisnicom GOU-a. Svih šest opština u kojima je izvršena revizija imali su trilateralne ugovore, u kojima su navedeni projekti u kojima će se investirati, međutim pojedinačni projekti nisu prikazani kao posebni projekti u Zakonu o budžetu, već kao opšti stubovi, i to se prema službenicima desilo jer nije bilo rebalansa budžeta za 2019. godinu. To rizikuje da projekti ne budu odgovarajući, da se ne postižu ciljani rezultati i ujedno sa postoji nedostatak transparentnosti u koji projekat se želi investirati. Stoga, dobro definisani/planirani projekti su potrebni u cilju realizacija ovih projekata u skladu sa sporazumom o postizanjem rezultata.

3. *Opštine su pokrenule postupke javnih nabavki sa zakašnjenjem*

Prema pravilima GOU-a, opštine korisnice treba da primenjuju postupke javnih nabavki na Kosovu i sve projekte u kojima se investira treba da budu završeni tokom fiskalne 2019. godine. U šest opština u kojima je izvršena revizija, mi smo identifikovali da su sve opštine koristile na ispravan način postupke javnih nabavki na Kosovu, za realizaciju projekata. Projekti su obuhvaćeni planom javnih nabavki, korišćeni su otvoreni postupci javnih nabavki do potpisivanja i upravljanja ugovorom prema važećim pravilima.

Međutim, bilo je kašnjenja u realizaciji ugovora. Samo jedna od opština je završila projekat tokom fiskalne 2019. godine. To je zato što se nakon odobrenja budžeta, pokretanje postupaka javnih nabavki od strane opština izvršeno sa zakašnjenjem. Iako je usvajanje budžeta izvršeno u februaru 2019. godine, zahtev za pokretanje postupaka je uglavnom počeo u maju, ali neki od njih koji su započeli u oktobru 2019. godine.

Razlozi za ova kašnjenja se odnose na zakašnjele zahteve od strane jedinica koje su podnele zahteve i na utvrđivanje izjava o potrebama u drugom delu godine. To je zato što su bili manji projekti i nisu razmotreni prioritarno od strane službenika. Pokretanje postupaka javnih nabavki sa zakašnjenjem je uticalo da gotovo svi projekti budu potpisani u poslednjem delu godine, a ima ugovora koji su potpisani u decembru 2019. godine. To je uticalo da se pet od šest revidiranih projekata ne završe tokom fiskalne godine. Odražavanje datuma od izjave potreba do tehničkog prijema radova/robe za opštine u kojima je izvršena revizija, prikazano je u sledećoj tabeli:

Tabela 2: Datumi procesa pokretanja postupaka javnih nabavki

Opština	Izjava o potrebama i utvrđivanje raspoloživosti sredstava	Potpisivanje ugovora	Završetak radova	Tehnički prijem
Glogovac	13/09/2019	5/11/2019	90 dana	29/10/2020
Obilić	03/05/2019	20/08/2019	80 dana (uključujući i dane za dodatne radove)	11/06/2020
Prizren	16/10/2019	04/12/2019	15 dana	13/07/2020
Štrpce	23/05/2019	08/08/2019	07/10/2019	11/11/2019
Vitina	23/04/2019	01/07/2019	31/12/2019	27/05/2020
Vučitrn	24/05/2019	08/08/2019	65 radnih dana	U toku

U tabeli su prikazana kašnjenja, a među njima i opština Prizren koja je kasnila oko sedam (7) meseci. Izjavu o raspoloživosti sredstava je dala u oktobru, potpisivanje ugovora u decembru 2019. godine, i shodno tome prijem robe je izvršen u julu 2020. godine.

4. Nedostaci u procesu realizacije kapitalnih projekata

Prema Vodiču za javne nabavke na Kosovu, Ugovorni organ (UO) treba da imenuje menadžera ugovora za projekte koje je u njih investirao. Menadžer treba da upravlja obavezama i dužnostima UO-a, koja su navedena u ugovoru i da obezbeđuje da EO izvršava ugovor u skladu sa opštim uslovima koji su navedeni u ugovoru. Prijem radova/robe treba uraditi u skladu sa ugovornim osnovom projekta. U šest opština u kojima je izvršena revizija, proces imenovanja menadžera je sproveden u skladu sa važećim pravilima. Menadžeri ugovora su izradili plan upravljanja ugovorom i sastavili izveštaje o odobrenju radova na terenu. Pored pokretanja postupaka javnih nabavki sa zakašnjenjem, opštine su se suočavale i sa drugim problemima koji su uticali na neblagovremenu realizaciju ugovora, kao što su:

Opština Glogovac i **opština Vučitrn** imali su imovinske probleme tokom sprovođenja projekata. Prva je mala imovinske probleme jer je projekat prelazio na jedan deo privatne imovine građana koji nije dozvolio da kolektor otpadnih voda prelazi preko njegovog zemljišta, stoga je menadžer ugovora bio primoran da nastavlja projekat od druge tačke, do rešavanja ovog problema. Dok je opština Vučitrn imala imovinske probleme sa meštanima sela Donje Sudimlje, gde je nekoliko meštana tvrdilo da je u njihovom vlasništvu parcela u kojoj je počela izgradnja projekta, ali ujedno je parcela bila vlasništvo opštine nakon procesa komasacije⁹. Shodno tome, opština je odlučila da projekat za ovo selo premešta u selo Velika Reka.

Opština Vitina je imala kašnjenja u završetku projekta jer nije bilo blagovremenog oslobađanja prostorija objekta gde su izvedeni radovi stoga nisu bili stvoreni odgovarajući uslovi za rad¹⁰ za EO da bi se završili radovi. Pored toga, projekat je rezultirao aneksom ugovora zbog netačnih projekcija prilikom planiranja projekta.

U **opštini Prizren** uzrok kašnjenja u isporuci robe bio je EO, koji je isporučio robu opštini sa zakašnjenjem, i ova zadnja nije preduzela nikakvu radnju u tom pravcu. Takođe je i **opština Obilić** imala kašnjenja u sprovođenju projekta, zbog neodgovornosti EO, međutim opština **Obilić** je primenila kazne za kašnjenja protiv EO, i istom je zadržan deo sredstava za ova kašnjenja. Projekat u opštini **Obilić** je takođe rezultirao aneksom ugovora zbog dodavanje dužine kablova i dovodne cevi, stavke za koje se pojavila potreba tokom izvršenja projekta. Međutim, boljem planiranju projekta mogla je da se uključe i dodatna dužina u osnovni ugovor.

Neodgovarajuće planiranje projekata u smislu stvaranja uslova za EO od strane UO, uticalo je na kašnjenja u sprovođenju projekata, i pored toga je rizikovala da EO tuže opštine i da ima finansijskih implikacija. S druge strane, nedostatak primene kazni prema EO za neblagovremenu isporuku robe pored neefikasnosti ima i finansijske efekte na opštinu.

9 Komasacija je agrotehnički proces koji je počeo da se koristi u opštini Vučitrn 80-ih godina i imao je za cilj uređenje parcela i njihovo spajanje u jednu, dve ili tri, u zavisnosti od površine, broja parcela ili tehničkih uslova..

10 Rešavanje imovinskih problema (opština Glogovac i Vučitrn), blagovremeno oslobađanje objekata od službenika (opština Vitina).

3.3. Grant opštinskog učinka i ciljani rezultati

Glavni cilj GOU je poboljšanje pružanja usluga građanima, stoga projekti treba da budu dostupni i spremni za korišćenje od strane građana. Grant opštinskog učinka je pomogao opštinama u kojima je izvršena revizija da poboljšaju pružanje različitih opštinskih usluga građanima, kao što su: racionalno korišćenje njihovih poljoprivrednih zemljišta, šetalište i javna rasveta za građane, poboljšanje putne infrastrukture za građane i poslovanja, specijalizacija ekipa hitne pomoći u pružanju prve pomoći, poboljšanje uslova za zaposlene u opštinskoj upravi i korišćenje javnih površina u selima u cilju druženja i rekreacije.

Od šest opština u kojima je izvršena revizija, pet od njih su završile projekte do oktobra 2020. godine, i isti su u upotrebi od strane građana. Samo opština Vučitrn nije završila projekat zbog imovinskog spora. Projekti su različite prirode i koriste različite grupe građana. Za merenje nivoa postizanja očekivanih rezultata od GOU-a, konkretno efekat kod građana, pored naših analiza, mi smo prilikom fizičkog ispitivanja projekata intervjuisali smo i građane na terenu¹¹.

Prikazani podaci u nastavku obuhvataju četiri opštine (Glogovac, Obilić, Štrpce i Vučitrn) gde su građani direktni korisnici usluga. Rezultati dobijeni iz donjih tabela izvedeni su iz upitnika koji je pripremljen za ispitanike.

The following tables show responses of the respondents:

DA LI JE OVAJ PROJEKAT VAŠ ZAHTEV KAO MEŠTANIN SELA/NASELJA?

Odgovor	Broj ispitanika ¹² u četiri opštine	Procenat (%)
Da	5	25
Ne	15	75
Ukupno	20	100

Izvor: intervjui sa ispitanicima vođeni u decembru 2020. i januaru, februaru, martu 2021. godine.

Iz tabele vidimo da 25% ispitanika u četiri opštine u kojima je izvršena revizija, odgovorilo da projekat u koji je investirano nije njihov zahtev, dok je 75% njih odgovorilo da projekat nije zahtev građana.

¹¹ Obradili smo podatke Statističkim paketom za društvene nauke (SPSS) koja predstavlja skraćenicu za Statistički paket za društvene nauke i koristi se za različite vrste istraživača za složene analize statističkih podataka. Intervjui su vođeni tokom fizičkog ispitivanja.

¹² Ispitanici su: građani, predstavnici velikih i malih preduzeća i administratori sela/naselja.

KOLIKO STE ZADOVOLJNI INVESTIRANJEM OPŠTINE U OVAJ PROJEKAT?

Odgovor	Broj ispitanika u četiri opštine	Procenat (%)
Veoma zadovoljan	9	45
Delimično	8	40
Nimalo	3	15
Ukupno	20	100

Izvor: intervjui sa ispitanicima vođeni u decembru 2020. i januaru, februaru, martu 2021. godine.

Iz gornje tabele vidimo da je 45% ispitanika/ administratora koji su intervjuisani, odgovorilo da su veoma zadovoljni investicijama opštine, 40% njih su delimično zadovoljni, i 15% njih nisu nimalo zadovoljni.

Pored toga koliko su građani zadovoljni realizovanim projektima, mi smo merili i korišćenje projekata od njihove strane i sledeća tabela nam daje ovaj prikaz:

KOLIKO STE USPELI DA KORISTITE INVESTICIJU/PROJEKAT?

Odgovor	Broj ispitanika u četiri opštine	Procenat (%)
Veoma	10	50
Delimično	9	45
Nimalo	1	5
Ukupno	20	100

Izvor: intervjui sa ispitanicima vođeni u decembru 2020. i januaru, februaru, martu 2021. godine.

Rezultati u drugoj tabeli sa ispitanicima/administratorima pokazuju da 50% njih i veoma iskoristilo realizovani projekat, 45% njih je izjavilo da se projekti koriste delimično i samo 5% njih je izjavilo da projekti nisu upotrebljivi.

Naredno pitanje za ispitanike u upitniku je bilo:

KOLIKO JE PROJEKAT UTICAO NA POBOLJŠANJE USLOVA STANOVNIKA?

Odgovor	Broj ispitanika u četiri opštine	Procenat (%)
Veoma	12	60
Delimično	4	20
Nimalo	4	20
Ukupno	20	100

Izvor: intervjui sa ispitanicima vođeni u decembru 2020. i januaru, februaru, martu 2021. godine.

Iz odgovora ispitanika/administratora uočili smo da je 60% njih izjavilo da je projekat imao veliki uticaj na poboljšanje njihovih uslova i da je projekat uspeo da donosi javna dobra i

olakšavanje života u zajednici, 20% njih je izjavilo da su delimično zadovoljni uticajem projekta na poboljšanje usova, i 20% njih da nimalo nisu zadovoljni.

Iz rezultata ovih anketa, možemo zaključiti da su projekti upotrebljivi i većina građana su njima zadovoljna.

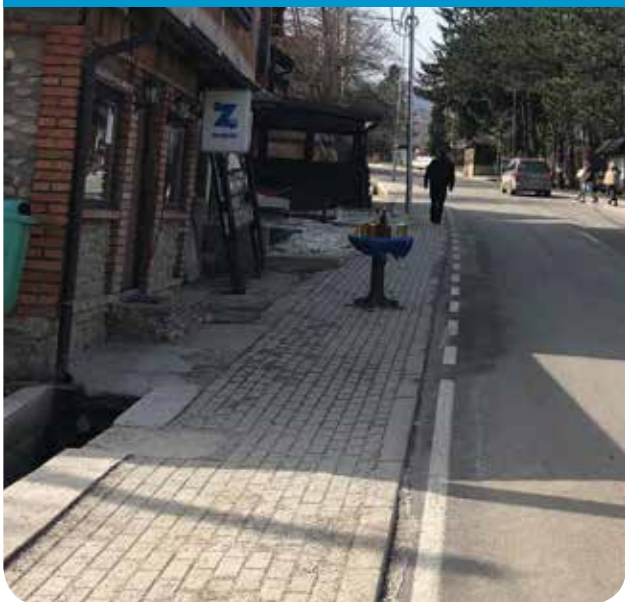
Fotografija 1: Projekti realizovani za četiri gore pomenute opštine

PROJECT U GLLOGOC

PROJECT U OBILIQ

PROJECT U SHTËRPCË

PROJECT U VUSHTRRI

U *Prizrenu* i u *Vitini* projekti su realizovani i oni su funkcionalni, međutim za razliku od četiri projekata gore navedenih opština, realizovani projekti su direktno u službi građanima, ali su u službi zaposlenih koji imaju u cilju pružanje boljih usluga građanima.

Opština Prizren je realizovala projekat za nabavku medicinske opreme za potrebe Službe hitne pomoći Porodične medicine u Prizrenu u cilju obučavanja osoblja. Prema odgovornim službenicima, jedan deo obuka je održano, međutim drugi deo predviđanih obuka za ekipe

hitne pomoći nisu održane zbog pandemije COVID-19 i kao rezultat toga projekat nije u potpunosti u upotrebi.

Slika 1: Medicinska oprema za obučavanje ekipa Službe hitne pomoći u opštini Prizren

Opština Vitina je realizovala projekat „Renoviranje opštinske zgrade“, u cilju poboljšanja uslova za rad za opštinsku upravu. Opština je intervenisala u tri objekata: predsedništvo, stara opština i sala skupštine opštine. Prema odgovornim službenicima, budući da su uslovi za rad u ranijim objektima bili izuzetno teški, bilo je neizbežna potreba za intervencijama u poboljšanju uslova za rad za zaposlene u opštinskoj upravi.

Slika 2: Objekat opštine Vitina tokom renoviranja

Slika 3: Objekat opštine Vitina nakon renoviranja

3.4. Upoređivanja između izvora finansiranja GOU-a od strane HSIK/DEMOS-a i MLS-a

U ovom odeljku smo prikazali upoređivanja između finansiranja granta od strane HSIK/DEMOS-a i od MLS-a. Od šest revidiranih projekata, tri su finansiranja od DEMOS-a i tri od MLS-a. Takvo upoređivanje je urađeno da bi se prikazalo da li uočeni problemi u upravljanju GOU-om zavise od izvora finansiranja, i razlike su sledeće:

Prenos sredstava - nakon što se vrši procena učinka za relevantnu godinu od strane HSIK/DEMOS-a i MLS-a, vrši se i dodela granta i dogovore se o određivanju opština u kojima će se investirati. Za opštine koje se finansiraju od strane HSIK/DEMOS-a, prenos se vrši direktno na račun opštine preko izvornog fonda 61 (Vlada Švajcarske) i sve procedure, uplate i praćenja vrši opština. Što se tiče opština koje se finansiraju od MLS-a, sredstva su predviđena Zakonom o budžetu na odgovarajućem kodu ministarstva. Izvršenje isplata vrši ekonomskim operaterima ministarstvo nakon izvođenja/prijema radova na terenu.

Realizacija projekata - Bez obzira na različite načine finansiranja projekata, šest opština u kojima je izvršena revizija imaju kašnjenja u realizaciji projekata. Način finansiranja nije doneo nikakve prepreke ili prednost u realizaciji projekata.

Isplate za izvođene radove i primljenu robu - iako su opštine finansirale projekte iz dva različitih izvora finansiranja, one su bile oprezne da isplate prvih situacija izvrše iz sredstava donatora tako da preostale obaveze nisu prenete ni u narednoj godini.

Upravljanje ugovorima - upravljanje ugovorima u opštinama koje se finansiraju od strane MLS-a vrši menadžer ugovora koji je imenovan od strane opštine i nadzornog organa kojeg imenuje ministarstvo, dok u opštinama koje finansira HSIK/DEMOS menadžer ugovora je samo iz opštine. Iako ima dve različite prakse upravljanja ugovorima, to nije uticalo na napredak u sprovođenju projekata.

Aneks ugovora - kod svih šest opština u kojima je izvršena revizija uočili smo da u tri opštine koje finansira HSIK/DEMOS, realizovani projekti nisu imali aneks ugovora, dok u tri projekata koji su finansirani od strane MLS-a, dva¹³ od njih imali su aneks ugovore. Ove dve opštine imaju i aneks Memoranduma o razumevanju sa MLS-om za povećanje finansijskih sredstava za razliku u iznosu aneks ugovora.

Registar imovine - U opštinama u kojima je izvršena revizija evidentirali smo da su završeni projekti registrovani kao opštinska imovina. U oba načina finansiranja, projekti se na kraju prenose kao opštinska imovina.

13 Opština Obilić i opština Vitina.

4. Zaključci

Grant opštinskog učinka je generalno pomogao opštinama u ostvarivanju strateških ciljeva pružajući građanima bolje opštinske usluge, ostvarujući tako i glavni cilj zbog kojeg se dodeljuje.

Uprkos činjenici da je GPU ostvario svoj cilj, zahteva se stalna posvećenost od strane opština u poboljšanju nekoliko aspekata upravljanja ovim grantom. Prema našoj analizi, uočeni problemi u procesu upravljanja GOU-om su slični bez obzira na izvore finansiranja HSIK/DEMOS ili MLS.

Opštine su uglavnom održale javne rasprave sa građanima i investirani projekti su u strategijama za investicije ili u drugim planskim dokumentima. Međutim, opštine nemaju standardni proces prijema zahteva, njihovog razmatranja i nisu uspele da dokumentuju način određivanja prioriteta investicija u relevantne projekte.

Nedostatak jasnog definisanja projekata u strateškim ciljevima, uticalo je na to da opštine investiraju bez pisanih kriterijuma i realne procene opštinskih potreba koje oblasti imaju veći prioritet i koje su najvažnije za građane. Nedostatak posebnih projekata u strateškim i budžetskim planovima, uticalo je na to da opštine orijentišu projekte u naseljima/selima bez prethodne izvodljivosti, a takođe su građani opštine neobavešteni u kojim naseljima/selima će biti realizovan projekat.

Opštine u kojima je izvršena revizija su uglavnom potpisivale projekte u poslednjem delu godine, što je uticalo na neblagovremeno sprovođenje projekata. Štaviše, od šest opština u kojima je izvršena revizija, samo opština Štrpce je završila projekat u 2019. godini. Razlozi zašto nisu završeni projekti povezani su sa pokretanjem postupaka sa zakašnjenjem, nepružanjem odgovarajućih uslova za rad ekonomskim operaterima i neodgovornošću ekonomskih operatera. Ovo su problemi koji su opštine mogle da izbegnu pre početka postupaka.

Međutim, iz intervju sa ispitanicima/gr građanima, rezultiralo je da 60% njih je veoma zadovoljno sa investicijama i da su projekti uspeli da donose javna dobra. Stoga, zaključak je da uprkos navedenih nedostataka, GOU je pomogao opštinama u kojima je izvršena revizija da poboljšaju pružanje različitih opštinskih usluga građanima.

5. Preporuke

Da bi se opštine i drugi relevantni akteri osigurali da je GOU ostvario ciljane rezultate, da bi se poboljšalo planiranje i određivanje prioriteta projekata i ojačalo upravljanje ovim projektima, Nacionalna kancelarija revizije preporučuje predsednicima opština Glogovac, Obilić, Prizren, Štrpce, Vitina i Vučitrn, da:

- 1. Uspostave dokumentovani proces određivanja prioriteta projekata u kojima će se investirati. Opštine treba da utvrde kriterijume za određivanje prioriteta projekata na osnovu strateškog značaja, ekonomske i finansijske procene, i da izorše procenu spremnosti za sprovođenje projekte;*
- 2. Relevantne strane za upravljanje Granta opštinskog učinka da preispitaju mogućnost ranije procene/definisanja projekata za finansiranje, u cilju analiziranja i blagovremenog uspostavljanja projekata zajedno sa budžetskim planiranjem i shodno tome njihov završetak u skladu sa zahtevima ugovora;*
- 3. Opštine da započnu pokretanje realizacije projekata i postupaka javnih nabavki u trenutku usvajanja zahteva od jedinice koja podnosi zahtev, i da se izbegnu beskorisne prepreke u procesu javnih nabavki, do potpisivanja ugovora, kako bi se izbeglo potpisivanje ugovora u poslednjem delu godine;*
- 4. Opštine da osiguraju odgovarajuće uslove Ekonomskom operateru tako da prilikom potpisivanja ugovora o radu projekti započinju i da se sprovode bez prepreka; i*
- 5. Menadžeri projekata da se osiguraju da su ekonomski operateri ispunili sve ugovorne obaveze i u slučaju da isti ne odgovora na obaveze, preporučuju se zakonske mere koje su predviđene ugovorom.*

Prilog 1: Finansijski detalji i trajanje sporazuma o GOU

Godina	Sporazum	Cilj sporazuma	Iznos i trajanje sporazuma
Oktobar 2010. godine	Sporazum o tehničkoj i finansijskoj saradnji – Okvirni sporazum	Sporazum je zaključen u cilju saradnje za poštovanje vladavine prava, demokratskih principa, osnovnih ljudskih prava i sloboda, kako je predviđeno Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima.	
Novembar 2014. godine	Sporazum o decentralizaciji i podršci opštinama (DEMOS), I faza	Ovaj sporazum je zasnovan na Okvirni sporazum, gde je Vlada Švajcarske pružala podršku lokalnim samoupravama i decentralizaciji na Kosovu kroz program DEMOS; sporazum koji je takođe podržalo MLS.	Trajanje programa 01/07/2014-31/12/2017. SCD je stavio na raspolaganje iznos od 12,820,000CHF.
Januar 2015. godine	Aneks Sporazuma o decentralizaciji i podršci opštinama (DEMOS), I faza	Kroz ovaj sporazum MLS je uključeno za sufinansiranje za podršku opštinama.	
Jun 2015. godine	Memorandum o razumevanju između HELVETAS-a i MLS-a.	Ovaj memorandum sadrži prava i obaveze uključenih strana u sufinansiranju.	Trajanje do 31/12/2017. godine.
Januar 2018. godine	Sporazum između MLS-SDC o uspostavljanju i finansiranju nacionalnog sistema za Grant opštinskog učinka (DEMOS), II faza	Ovaj sporazum precizira finansijski iznos dodeljen za četiri godine 2018-2021 i raspodelu ovog iznosa tokom godina.	Trajanje do 31/12/2021. godine. Dodeljen iznos po godinama: 2018: EUR 1,796,351 2019: EUR 1,300,000 2020: EUR 650,000 2021: EUR 753,649

Mart 2018. godine	Trilateralni sporazumi sa svakom opštinom posebno.	To su sporazumi koji su potpisani između MLS – Opština - Helvetas Swiss Intercooperation na Kosovu, koji su zaključeni za uspostavljanje okvira za saradnju između strana u vezi sa Grantom učinka.	Svaka od 38 opština ima sličan sporazum, čije je trajanje do 31/12/2021. godine.
Jun 2019. godine	Pravila Granta učinka.	Na osnovu ovog dokumenta preciziraju se pravila i kriterijumi za dobijanje Granta učinka,. Pravila i kriterijumi se ažuriraju svake godine dodele granta.	Trajanje 2018-2021. Planirani iznos za dodelu: 9 miliona evra.

Prilog 2: Kriterijumi, metodologija i delokrug revizije

Kriterijumi revizije¹⁴

Trošenje sredstava koje finansira GOU treba da bude samo za kapitalne investicije. Ove investicije treba da ostvaruju očekivane rezultate, znači treba da budu za građane i da budu prioritetne investicije za opštinu.

Konkretno, mi ćemo proceniti da li su:

- *Podaci, sistem i finansijske transakcije u skladu sa važećim zakonima i propisima;*
- *Finansirani projekti deo prioriteta opštine i da li ih koriste građani;*
- *Druga pitanja koja proističu ili se odnose na reviziju.*

Na osnovu ovoga uspostavili smo sledeće kriterijume:

Kriterijumi za prvo pitanje¹⁵:

- *Projekat treba da bude u skladu sa GOU-om, i troškovi moraju biti isključivo za prvobitno odobreni projekat;*
- *Projekat treba da bude uključen u plan javnih nabavki, PIP i u Zakonu o budžetu Ugovornog organa za tu godinu;*
- *Postupci javnih nabavki treba da budu u skladu sa zakonom i pravilima javnih nabavki na Kosovu;*
- *Troškovi moraju biti pravilno zasnovani na originalne dokumente; i*
- *Prijem radova/robe vrši se i koristi u skladu sa potpisanim ugovorom.*

Kriterijumi za drugo pitanje¹⁶:

- *Opštine treba da završe ove projekte tokom fiskalne 2019. godine i da budu lako dostupni za korišćenje kako bi građani stekli korist od ovih projekata;*
- *Projekti u kojima je investirano treba da budu deo opštinskih strategija i prioritetni za opštinu; i*
- *Projekti treba da budu upotrebljivi za sve građane.*

¹⁴ Za više informacija konsultujte ISSAI 300, Criteria, p.7

¹⁵ Pravila GOU za fiskalnu 2019. godinu; Zakon br. 04/1-042 o javnim nabavkama u Republici Kosovo.

¹⁶ Pravila GOU za fiskalnu 2019. godinu; Opštinske strategije za 2019. godinu; Strategija za lokalnu samoupravu 2016-2026.

Pitanja revizije

I. Da li se projektima upravljalo u skladu sa pravilima/zahtevima sporazuma?

- *Da li su investicije realizovane sredstvima granta bile samo za odobrene projekte?*
- *U kojoj meri su opštine poštovale postupke javnih nabavki?*
- *Da li je proces upravljanja ugovorom u skladu sa zakonskim zahtevima/kriterijumima?*

II. Da li su kroz grantove opštinskog učinka ostvareni očekivani rezultati?

- *Da li su finansirani projekti deo prioriteta koji su utvrđeni u opštinskim strategijama/ciljevima?*
- *Da li su građani stekli korist od realizovanih projekata?*

Delokrug revizije

Ovom revizijom želimo da pružamo relevantne preporuke za opštinski nivo i druge zainteresovane strane kako bismo poboljšali njihov pristup u odnosu sa donacijama i načinom njihovog investiranja.

Mi smo izvršili reviziju u 6 opština (Prizren, Glogovac, Vučitrn, Štrpce i Obilić) koji su ukupno izdvojili za ovaj projekat iznos od 912,441 €, i za svaku opštinu po jedan projekat. Izbor opština i projekata za reviziju je zasnovano na prethodne analize i prema stručnoj proceni. Mi smo se zasnivali na veličinu opštine (u pogledu teritorije i broja stanovnika), iznos GOU-a koji je dodeljen opštini, troškove, broj i vrstu projekata, geografsku rasprostranjenost itd. vremenski period obuhvata grant koji je dodeljen za 2019. godinu. Revidiran je proces od zahteva, uključivanja projekta u plan javnih nabavki, tenderskih postupaka, dodele ugovora do prijema projekta.

Metodologija revizije

Da bismo odgovorili za pitanja revizije i u cilju podrške zaključcima revizije, mi smo primenili sledeću metodologiju:

- *Analiziranje regulatornog zakonskog okvira, relevantnih sporazuma između VRK, MLS i SDC;*
- *Analiziranje zahteva i prioriteta u opštinskim strategijama i njihovo upoređivanje sa određivanjem prioriteta za investicije u opštini;*
- *Analiziranje dosijea javnih nabavki i njihovo upoređivanje sa važećim postupcima javnih nabavki;*
- *Interjuisanje odgovornih službenika oko procesa određivanja prioriteta za investicije u konkretnim projektima; i*
- *Upoređivanje plaćanja sa izvodljivošću poslova.*

Prilog 3: Informacije o opštinama korisnicama

Ii	Opština	Sdc+sida	Mals	Opština	Ukupno	Ravnoteža		Broj projekata
						Not spent	Spent	
1	Vushtrri/ Vuçitrn	185,515.00 €		105,000.00 €	290,515.00 €	85,329.50 €	100,185.50 €	12
2	Istog/Istok	165,490.00 €		8,628.00 €	174,118.00 €	0.00 €	165,490.00 €	1
3	Podujevë/ Podujevo	199,872.00 €		220,769.00 €	420,641.00 €	0.00 €	199,872.00 €	3
4	Shtime/ Štimlje	103,784.00 €		23,834.64 €	127,618.64 €	0.00 €	103,784.00 €	1
5	Skenderaj/ Skenderaj	141,890.00 €		209,400.00 €	351,290.00 €	0.00 €	141,890.00 €	2
6	Glogovac/ Glogovac	183,439.00 €		2,361.00 €	185,800.00 €	0.00 €	183,439.00 €	1
7	Junik/Junik	44,772.00 €		48,914.50 €	93,686.50 €	0.00 €	44,772.00 €	2
8	Mitrovicë e jugut/Južna Mitrovica	93,681.00 €		115,894.00 €	209,575.00 €	0.00 €	93,681.00 €	1
9	Prizren/ Prizren	302,096.00 €		733,306.00 €	1,035,402.00 €	140,866.00 €	161,230.00 €	3
10	Pejë/Peć	336,112.00 €		114,678.30 €	450,790.30 €	0.00 €	336,112.00 €	10
11	Severna Mitrovica/ Mitrovicë e veriu	18,874.00 €		0.00 €	18,859.04 €	0.00 €	18,874.00 €	1
12	Novo Brdo/ Novobërdë	30,332.00 €		9,153.00 €	39,485.00 €	0.00 €	30,332.00 €	2
13	Viti/Vitina		129,521.00 €	83,221.30 €	212,742.30 €	0.00 €	129,521.00 €	1
14	Obiliq/ Obilić		74,354.00 €	12,915.81 €	87,269.81 €	0.00 €	74,354.00 €	1
15	Štrpce/ Shtërpçë		37,516.00 €	4,359.95 €	41,875.95 €	7,946.19 €	29,569.81 €	1
16	Gjilan/ Gnjilane		299,166.00 €	288,191.00 €	587,357.00 €	0.00 €	299,166.00 €	1
17	Kaçanik/ Kačanik		127,643.00 €	142,421.00 €	270,064.00 €	0.00 €	127,643.00 €	1
18	Lipjan/ Lipljan		231,925.00 €	90,474.47 €	322,399.47 €	4,090.76 €	227,834.24 €	1
19	Hani i Elezit/Elez Han		48,430.00 €	130,000.00 €	178,430.00 €	0.00 €	48,430.00 €	1
TOTAL		1,805,857.00 €	948,555.00 €	2,343,521.97 €	5,097,919.01 €	226,195.50 €	1,579,661.50 €	39+7

Prilog 4: Potvrdno pismo

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
Ministry of Local Government Administration

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmëritë me të gjeturat e Auditimit të Përgjithshëm për raportin e auditimit të performancës "Projektet e financuara nga Granti i Performancës Komunale për vitin fiskal 2019" dhe për implementimin e rekomandimeve.

Për: Zyrtin Kombëtar të Auditimit Prishtinë, datë: 28.04.2021

I nderuar,

Përmes kësaj shkresë, konfirmoj se:

- kam pranuar draftin e raportit të Zyrtit Kombëtar të Auditimit "Projektet e financuara nga Granti i Performancës Komunale" për vitin fiskal 2019 (në tekstin e nëntë "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndënjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëtoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfaqëjë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Flibert Haxhiuqi
[Signature]
Ministër i MATL-it

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmëritë me të gjeturat e Auditimit të Përgjithshëm për raportin e auditimit të performancës "Projektet e financuara nga Granti i Performancës Komunale për vitin fiskal 2019" dhe për implementimin e rekomandimeve.

Për: Zyrtin Kombëtar të Auditimit Vendi dhe data: 27.04.2021, Obiliq

I nderuar,

Përmes kësaj shkresë, konfirmoj se:

- kam pranuar draftin e raportit të Zyrtit Kombëtar të Auditimit "Projektet e financuara nga Granti i Performancës Komunale" për vitin fiskal 2019 (në tekstin e nëntë "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndënjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëtoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfaqëjë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Kryetari i Komiteteve Obiliq,
Xhafer Gode *[Signature]*

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Komuna e Drenasit
04 Nr. 50064-17573 dt. 29.04.2021

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmëritë me të gjeturat e Auditimit të Përgjithshëm për raportin e auditimit të performancës "Projektet e financuara nga Granti i Performancës Komunale për vitin fiskal 2019" dhe për implementimin e rekomandimeve.

Për: Zyrtin Kombëtar të Auditimit Vendi, Drenas, dt.29.04.2021

I nderuar,

Përmes kësaj shkresë, konfirmoj se:

- kam pranuar draftin e raportit të Zyrtit Kombëtar të Auditimit "Projektet e financuara nga Granti i Performancës Komunale" për vitin fiskal 2019 (në tekstin e nëntë "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndënjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëtoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfaqëjë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Komunës Drenas
[Signature]

DATE	30.04.2021
REFERENCE	04-14.021
FOR	Zyrtin Kombëtar të Auditimit
BY	Prof. dr. Mykëzat Haxhiuqi Eksport i Komunitetit të Përbashkët
CONTENT	LETËR E KONFIRMIMIT: Për pajtueshmëritë me të gjeturat e Auditimit të Përgjithshëm për raportin e auditimit të performancës "Projektet e financuara nga Granti i Performancës Komunale për vitin fiskal 2019" dhe për implementimin e rekomandimeve.

I nderuar,

Përmes kësaj shkresë, konfirmoj se:

- kam pranuar draftin e raportit të Zyrtit Kombëtar të Auditimit "Projektet e financuara nga Granti i Performancës Komunale" për vitin fiskal 2019 (në tekstin e nëntë "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndënjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëtoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfaqëjë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

